

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtak in veča s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K., za pol leta 2 K. in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčije 5 K., za druge tujerazpisne dežele 6 K. Kdor hodi po pošti, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se pošilja do odpovedi. — Deležniki „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 v.

UREDNIŠTVO: Koroška cesta števil. 5.

Recepti se ne vračajo. Neznanih pism se ne sprejemajo.

UPRAVNIŠTVO: Koroška cesta števil. 5.

Vsprejema naročnine, lacerate in reklamacije.

Za inzerate se plačuje od enostopne počitnice za enkrat 15 v., za dvakrat 25 v., za trikrat 35 v. Za večkratne oglaševanje primeren popust. Inzerati se sprejemajo do srede popoldne. — Nezaprite reklamacije so poštno preste.

Štev. 14.

V Mariboru, dne 6. aprila 1905.

Tečaj XXXIX.

Nova vinska postava.

V avstrijskem državnem zboru se je končal zadnji terek velik boj med kmetskimi poslanci in njih prijatelji ter med zastopniki veleobrtni. Že zadnjič smo omenili, da so si češko-moravski sladkorni tovarnarji odkazali na Češkem in Moravskem okraje, kjer sme le za ta okraj določeni tovarnar nakupovati peso, ter so po medsebojnem dogovoru pritiskali na cene. Vsled tega so predlagali češko-moravski kmetski poslanci, naj se s posebno postavo prepove tevarnarjem vsak dogovor glede razdeljevanja okrajev in določevanja cen. Zadnji terek je državna zbornica sprejela postavo, kmetske težnje so zmagale. Seveda še vedno ni gotovo, da bo postava dobila kedaj veljavo, kajti sprejeti se mora tudi v gospodski zbornici, kjer pa so nižjim stanovom samo v besedah naklonjeni.

Še večji boj pa bode bržkone v zbornici zaradi nove vinske postave. Zastopniki veleobrtni se ji bodo z vso močjo opirali. To je pokazalo posvetovanje vinskih trgovcev, ki se je zadnji teden vršilo na Dunaju pod predsedstvom slovenskega poslanca R o b i č a. Ta poslanec zastopa seveda kmetske želje, a je vodil posvetovanje vinskih trgovcev kot odposlanec vinarskega odseka v državnem zboru.

Spodnji Štajer proizvaja veliko vina. Vsi kraji na vzhodni strani južne železnice se pečajo z vinarstvom, a tudi na zahodni strani

se nahaja mnogoštevilnih in slovitih vinogradov. Če se torej pripravlja nova postava v državnem zboru, kot Spodnje Štajerci ne smemo tega prezreti.

Postava namerava ščititi pristna vina proti pančarijam vinskih trgovcev. Kmetje vinogradniki tako nakano seveda z veseljem pozdravljajo. Kakor kaže osnutek postave, bodo kmetski poslanci zahtevali, da se naj postavno prepove narejanje umetnih in pol-vin. Vse primese, ki nimajo namena, da izčistijo vino ali je naredijo trpežneje, naj bodo strogo in pod kaznijo prepovedani. Prepovedano naj bo, dati vinu pri prodaji na drobno ime kraja, kjer ni zrastle. Pristna, a mešana vina naj bodo kot taka označena. Kleti, posebno vinskih trgovcev, se naj postavijo pod javno nadzorstvo. Vino iz tropin se bo smelo uporabljati samo doma. To so glavne določbe postave, kakor jo hočejo imeti kmetski poslanci.

Sedaj še postava ni prišla v pretres v državni zbornici sami in zato je čas, da slovenski vinogradniki še izrazijo svoje želje, ki jih imajo. Vinski trgovci in njih pristaši seveda delajo že močno in silno na to, da bi se postava sprejela v besedilu, kakor bi njihovim težnjam bolj hasnilo. Toda upamo, da bodo kmetski poslanci v državni zbornici tudi v tej reči zmagali, kakor so sedaj v zadevi češko-moravskih kmetov!

Rusko-japonska vojska.

Sedaj je vse tiho na bojišču. Nikakih poročil ni o kolikor večjih vojnih operacijah. Japonci pač premišlujejo, kaj bi storili. Storili pa bi radi troje. Uničili bi radi armado Lineviča, vzeli bi radi Vladivostok in Roždestvenskega bi radi potopili. Če se lotijo obleganja Vladivostoka, bodo potrebovali nad 100.000 mož; vsled tega oslabi armada Ojame ter se tako poveča moč Rusov. — Rusi polagajo veliko važnost sedaj na morje; zato pa čaka Roždestvenski, da bo mogel stopiti pred Japonce z mogočno eskadro. Istotako pa se tudi Japonci pripravljajo na morju na skrajni odpor. Utegne priti do pomorske bitke, kakoršne še ni videl svet. Četrto rusko brodogradnišvo, kakor poročajo ruski listi, meseca aprila na Daljni Vzhok. Brodogradništvo bo mnogo močnejše nego se je nameravalo ter bo sestajalo iz novih ladij. Najbrže počaka Roždestvenski tudi na te, da močan pripluje Japoncem nasproti.

Govori se tudi, da prodirajo močne japonske čete čez mednarodno, kitajsko Mongolijo, da pridejo Rusom za hrbet in jim pristržejo železnico. Kitajska je tudi baje obljudila Japonski 500.000 mož, kakor hitro je Harbin v japonski oblasti. Če so te vesti resnične, ne preostaja Rusom drugega, kakor močno utrditi Vladivostok in ga pustiti svoji usodi, naj se brani proti Japoncem. Armada pa se naj umakne nazaj do Bajkalskega jezera, kjer se

LISTEK.

Na lovu.

P. D.

(Dalje.)

Ti besedi je Janez zamrmral z največjo zadovoljnostjo in si vtaknil svoj plen za pas. Na to pa je vprašal in se silil narediti kolikor moči malomaren obraz:

„In zdaj?“

„Ta gozdiček moramo pač preiskati!“ meni Šmitek.

„Jaz grem zopet proti vrhu. Vi pa se tu razdelite. Vi, gospod Grčar, pojedete spodaj, vidva pa v sredi, če vam je prav.“

„Meni že!“

„Pa pojedimo!“

Vrgli so si puške čez ramo in se razšli. Poštar je počakal, da so vsi odšli. Potem pa si je poiskal lep, mahovit prostorček pod visokim hrastom in začel zgodovinsko važen samogovor:

„Pojdite zaradi mene zgoraj ali spodaj, jaz vam ne branim. Prestar sem za take šale in prepameten, hvala Bogu! Dovolj je, da sem se dal tako daleč zapeljati. Prvič sem šel danes na lov, a tudi zadnjič! Rad bi ga videl, ki bi imel kaj proti temu!“

Ker ni nikogar bilo, ki bi ugovarjal, nadaljeval je poštar:

„Bog ve, kaj me je neslo v te hribe! Drugega tako ni, kakor nekaj jarkov in goščave! To pa imam doma tudi, in ni treba plezati kvišku!“

Poštar si je izvlekel steklenico iz žepa in jo odmašil.

„Plemeniti konjak to! Dobro, da še imam nekaj te stvari doma! Včasih pride strašno prav! Kaj bi počel sedaj brez tega? Utrujen sem, da je grdo. Puška me je bila ves čas ob noge, kakor bi bila najeta, in pot je imela lukenj in jarkov, kakor se ne spodobi. Zadnjikrat danes, zadnjikrat! Sedaj pa si privoščimo požirek!“

In gospod Grčar si ga je privoščil.

„Tako, to človeka vsaj pogreje! Jaz bedak, da tekam na vse zgodaj v rosi za živalimi! Ali so nam kaj storile? Nič, prav nič!“

„Vrh tega pa, če pomislim, da naj bi trpela ta stvar do poldneva, ali pa še nekoliko dalje, tedaj me začne grizti po trebuhu! — Vi pa, gospod hrošč, odrinite raz mojih nog!“

Pri teh besedah je na lahko prijel svetlega lepence in ga vrgel v travo, ki je pičlo poganjala v senci starih dreves!

„Nekoliko še posedim tukaj, da se mi odpočijejo noge. Bogme, da me žuli palec! A, gospod Čuš, tega ne dočakaj, da bi si jaz zlomil svoj vrat, ali pa si prestrelil čepinjo. Rajše napravim še en požirek.“

Gospod Grčar je pil imeniten konjak.

„Tako, in naj poreče kedo, kar hoče, puška je in ostane nevarna stvar. Naj človek pade, naj se izpodtakne, naj zadene veja ob petelina — in ne boš več pokušal konjaka, vina in drugih imenitnih in neimenitnih tekočin.“

Pri teh besedah je vzel Grčar puško v roko in napel petelina. Ta pa je imel svoje muhe in kar nenadoma je udaril na jekleno iglico, strel pa je zagrmel poštarju mimo glave v vejevje.

Grčar je prebledel za hip, in beseda mu je zastala v grlu. Potem pa se je prijel z jedno roko za glavo, z drugo pa je odložil puško kolikor mogoče daleč od sebe v mah.

„Ha! — Vidiš! — Komaj neham govoriti, pa bi se že bil skoro ubil! — Na, zdaj pa grem naravnost domov! Le čakaj! In kapljice nimam več, da bi si pregnal strah iz udov!“

In vstal je tisto minuto ter se napolil tja, od koder je prišel.

Župan ga je zapazil že od daleč, ker je imel baš opravek pred hišo.

naj zbere in ojači z došlimi četami, ter začne potem prodirati proti sovražniku.

Brodovje admirala Roždestvenskega.

Poročevalec „Daily Expressa“ na Madagaskarju je imel opetovano priliko, si ogledati rusko brodovje, ki je bilo tam usidrano. Obiskal je admiralsko ladjo „Kujaz Suvorov“ in šest drugih oklopnih. Poročevalec pravi, da je admiral Roždestvenski izvršil na svojem brodovju prave čudeže. Ladje, ki so bile pri odhodu iz Evrope baje umazane in zanemarjene, so sedaj čiste in snažne in povsodi vlada najlepši red. Zdravstveno stanje moštva je vključ v rovine podnebja izborna. Disciplinarnost na ladjah je vzorna. Ves čas, dokler se je nahajalo brodovje v madagaskarskih vodah, so se vršile neprestano pomorske vaje. Zlasti mnogo se je urilo s podmorskimi čolni. Streljanje s težkimi topovi, vaje s torpednimi mrežami in stražnimi čolni so se vrstile dan za dnevom. Admiral sam je bil neumorno delaven. Vsi častniki so kar koprneli, da bi jim bila že skoro dana prilika se spoprijeti z japonskim brodovjem. Zadnje poročilo o brodovju: Iz zelo zanesljivega vira se zatrjuje, da se je admiral Roždestvenski že združil s torpedovkami tretjega brodovja, ki jih je admiral Nebogatov poslal naprej, da izroče važna poročila admiralu Roždestvenskemu. Ostale ladje admirala Nebogatova se te dni združijo z glavnim brodovjem. Čuje se, da križari sedaj rusko brodovje 250 morskih milj jugovzhodno od otoka Perima. Čim bo zbrano vse brodovje, odpluje nemudoma na Daljni Vztok.

Državni zbor.

Poslanec Hauk.

Te dni je pokazala velika večina državnega zbora, da njej ni volja mirno gledati, kako se zasranjujejo najglobokejše skrivnosti svete vere. Poslanec Hauk maže na Dunaju nek vsenemški list, ki ga prav slastno požirajo naši Prusaki. V tem časniku je z najsurejšimi psovki zaničeval zakrament presv. Rešnjega Telesa. Ko je list objavil te grde nesramnosti, so po dunajski in sosednih škofijah priredili razne shode in pobožnosti, da se popravi nečast presv. Rešnjemu Telesu. Državno pravništvo je vložilo ob enem tožbo zoper urednika poslanca Hauka. Kakor znano, mora privoliti poslanska zbornica v to, da se sme sodnijsko preganjati državni poslanec. To je nasvetoval dotični — imunitetni — odsek in temu je pritrdila tudi ogromna večina poslanske zbornice. Samo Prusaki in socijalni demokrati so glasovali proti temu, da se izroči sodnji poslanec Hauk. Kakšna kazen bo zadela Hauka, je skoraj vse eno. Veselo znamenje je gotovo, da je državni

„Že nazaj? Kako je šlo, gospod Grčar? Dosti plena?“

„Saj vidite! Uzemite puško! Sicer ni reč ravno polna, a težavno je pa le nositi to poleno!“

„A streljali ste pa!“

„Pa nič zadel! Kaj bi! Na srno sem meril, pa sem smreko zadel!“

„Srno ste videli? Glej, glej!“

„Ali je kaj na tem? Saj ste sami rekli, da kar mrgoli divjačine!“

„Seveda sem rekel! No, saj nimam nič zoper to! Srna je le srna! Škoda, da je niste zadeli!“

„To bi bilo vsaj nekaj mesa!“

„Kaj pa drugi?“

„Janez je ustrelil jedno veverico. Za druge pa ne vem!“

„Kaj pa, ali hočete prigrizek?“

„Nimam nič zoper to. Upehal sem se in gladen sem, kakor volk!“

„In še nekaj bi vam dal!“

Pri teh besedah je župan zvito pogledal poštarja, ki mu je sledil v hišo.

VII.

Šmitek je gazil po gozdu zdaj navzgor, zdaj navzdol, zdaj sem, zdaj tja. Zdrčal je že jedenkrat po strmem bregu skozi gosto

zbor pokazal, da ga ni volja v to privoliti, da se verske resnice zasmehujejo.

Sladkorna postava.

Dozdaj so morali kmetje na Češkem in Moravskem, ki pridelujejo sladkorno repo, taisto prodajati samo le tistim sladkornim tovarnam, katerim so bili odkazani. Sladkorni fabrikanti so potem kaj lahko pridelovalce sladkorne repe stiskali in zniževali ceno za njihovo repo, kakor se jim je zljubilo. Vlada je skušala kmetom ustreči s tem, da je predložila poslanski zbornici načrt postave, vsled katere sme kmet svojo sladkorno repo prodajati, kateremu sladkornemu tovarnarju mu je ljubo. A tovarnarji so bojijo, da bi se ta postava sprejela. Zato se bje že več sej državnega zbora sem bitka med zastopniki sladkornih kmetov in onimi sladkornih tovarnarjev; poslanec Primavezi za brnsko kupčijsko in obrtno zbornico je predladal, naj se celi postavni načrt vrne zopet sladkornemu odseku v novo posvetovanje. Zastopnik sladkornih kmetov, poslanec Kubr, pa je predlagal, naj se o tem predlogu glasuje po imenih. Ker je zadostno število poslancev podpisalo Kubrov predlog (50 jih mora biti), se je res glasovalo imenoma. Predlog Primavezijev se je zavrgel z 202 glasovoma proti 18 glasom; tu so zmagali torej kmetski zastopniki.

Takoj po tem se je začela razprava o posamnih določbah postave, ki bo brez dvoma tudi sprejeta.

Odsek 48 članov za Deršata-jev predlog.

Kakor je našim bralcem že znano, je poslanec dr. Deršata predlagal, naj se izvoli odsek 48 članov, kateri se mora pečati z ogerskimi zahtevami. Na Ogorskem je nastala po zadnjih volitvah velika zmešnjava. Večina tamošnjih poslancev zahteva popolno ločitev ogerske vojske od avstrijske, potem, da se za vse stvari, ki se prodajajo iz Ogorske v Avstrijo, vpelje carina (col). Velikanska večina našega avstrijskega prebivalstva se veseli te ločitve, kajti naši vinski in poljedelski pridelki, naše govedo, svinje se bojo podražile, če nam ne bo na potu ogersko blago, ki se je smelo dozdaj brez carine uvažati v naše dežele. O vseh teh razmerah, katere utegnejo nastati med Ogorsko in Avstrijo, se bo posvetoval ta odsek. „Slovansko zvezo“ (Hrvate in Slovence) bojo zastopali v tem odseku gg. dr. Šusteršič, dr. Ploj in dr. Ivčević, izvoljen je vanj tudi dr. Tavčar.

Vinorejski odsek

se peča z vladno predlogo proti pačenju vina. Na mnogih shodih so razodevali naši vinogradniki željo, naj se prepove prodaja pijač, katere se sicer imenujejo vino, a niso iz grozdja, temveč narejena v kletih s stroji, nalašč napravljenimi v ta namen. Zasačili so

grmovje v neko strugo, po kateri je žuborela majhna vodica, ki je sedaj pripomogla nekoliko olupšati opraskanega tajnika. Hodil je že dve uri ali pa že nekoliko več, ali doslej še ni dobil živega bitja pred oči. Umevno je torej, da ga je razveselila jata vran, ki je kriče vzletela ne daleč od njega.

Šmitek je prišel na rob gozda. Ob njem se je razprostiralo nekoliko njiv, in na drugi strani bila je zopet redka goščava, iz katere se je dvigala stara bukev. Gospod Šmitek je videl, da so se vrane vsedle baš na to drevo.

„Zdaj jih imam! Lepšega prostora bi si ne bile mogle izbrati! Splazim se lepo ob robu do tja in potem — — —!“

V zadnjo besedo je izlil Šmitek vso svojo usodo in svoje upanje, svojo korajžo in krvočnost do trpečega živalstva.

Peč za peč se je bližal usodepolnemu drevesu. Kakor Indijanec se je plazil ob grmovju, pomikal se je z največjo opreznostjo dalje. Pri tem pa je porabil vsako vejico, vsak listič, vsako kepo proti, da se je tem bolj skrtil čuječim pticam.

Na mestu! Torej naprej! — Ali gospod Šmitek le stoji in gleda.

„Ja, kje so pa vrane?“

zadnji čas na Dunaju nekega vinskega veletrgovca, ki je prideloval sam v svoji kleti takšno mlakužo. Pred nekaterimi leti smo predložili mnogo prošenj iz Spodnjega Štajerja državnemu zboru, naj se sklene ostra postava proti pačenju vina. Zadnji teden je zasliševal vinarski odsek mnoge poklicane vinske pridelovalce in vinske trgovce, da zve njihova mnenja. Sodim, da v nedolgem času se bo izpolnila želja vseh vinogradnikov v tej zadevi. Takrat bo „Slovenski Gospodar“ prinesel obširneje poročilo o tej stvari.

Proračunski odsek

se posvetuje dalje o državnih dohodkih in stroških za tekoče leto. Zemljiški davek je proračunjen na 53,600.000 K, torej za 400.000 K manje, kakor za leto 1904; hišni davek na 81,000.000 K, splošni pridobinski davek na blizu 40.000.000 K, pridobinski davek na 51,500.000 K, rentni davek na 8,500.000 K, osebni dohodninski davek na blizu 55,000.000 K; stroški za deželno brambo so proračunjeni na blizu 65,000.000 K. V tem znesku so tudi že stroški za orožnike (žandarje) z blizu 19 milijonov kron, a stanovanje za orožnike plačujejo dotične dežele.

Koliko znašajo dolgovi Avstro-Ogerske?

Vsi dolgovi cele države — torej Avstrije in Ogorske skupaj — so znašali pretečeno leto blizu pet in pol milijarde kron. Zraven ima še posebej Avstrija sama blizu štiri milijarde kron dolga. Od prve skupne svote plačujeta obe državni polovici obresti nekaj nad 214 in pol milijona kron. Teh letnih obresti plača Ogorska nekaj nad 60 milijonov, Avstrija sama pa nekaj nad 154 milijonov kron. Od dolžne glavnice se odplača na račun cele države letos blizu 28 milijonov kron; a Ogrri so dosegli to velikansko, za nas grozno škodljivo predpravo, da k temu znesku prispevajo samole z 300 tisoč kronami. Zraven tega pa mora Avstrija letos plačati od svojega lastnega dolga blizu 196 milijonov kron. Samo na račun dolgov mora plačati letos Avstrija grozoviti znesek nekaj nad 343 milijonov kron.

Koliko znaša carina?

Vsi čisti dohodki za celo Avstrijo so proračunjeni letos na nekaj več kot 100 milijonov kron. A ta znesek se porabi za skupne Avstro-Ogerske stroške. Pri tej svoti pridemo Avstrijci zopet na veliko škodo. Čeravno namreč Ogrri ne dobivajo več kakor blizu 20 milijonov kron dohodkov od carine, se je njim na ljubo vedno delila cela svota vseh carinskih dohodkov nekako na polovico.

Naj je gospod Šmitek še tako napenjal oči, drugega ni videl, kakor zelene mehke liste, ki so nalahno šumeli v vetru! A o vranah ni duha ne sluha.

To je bilo preveč za Šmitkove, sicer velike duševne moči. Molče je vrgel puško na ramo in kimajoč z glavo žalostno odšel v gozd.

Saj tudi ni šala, če izgine človeku plen, ki ga je imel tako rekoč že v roki, kakor bi ga bil začaral zlobni duh.

Tisti dan je Šmitek še mnogo hodil po gozdu, mnogokrat še poljubljaj svojo majko zemljo, mnogokrat še čul kričanje vran, a za njimi ni več lazil. In vsak pameten človek bo potrdil, da je imel prav.

Kar naenkrat pa si domisli:

„Kje pa vendar sem? Pa ne da bi se bil izgubil!“

Mrzel pot mu je oblil hrbet. A on v resnici ni vedel, kje da je. Pred oči so mu stopile vse grozne posledice, izvirajoče iz te okoliščine.

„Morda do večera ne pridem domov! In nobene jedi nimam več. Sir in kruh sem že zdavnaj spravil pod streho. Moj Bog!“

(Konec prihodnjic.)

Pri tej točki smo plačevali mi leto za letom za Ogrce po mnogo milijonov kron. Torej se vidi tudi iz tega, kako krivična je pogodba z Ogersko. Če se Ogrci ločijo od nas, bodo v tej zadevi mnogo na slabšem, mi pa na dobičku.

Politični ogled.

Katoliško-narodna stranka na Kranjskem je predložila liberalni stranki, da pri prihodnjih dopolnilnih volitvah za deželni zbor — izpraznjena sta dva mandata — postopata skupno proti nemškemu veleposestvu. — Liberalna stranka je ponudbo odklonila. Zvezana je, kakor znano, še sedaj z nemškim veleposestom, zato pač ni bilo upati drugega odgovora. Pripomniti je, da sedijo v katoliško-narodni stranki po večini zastopniki kmetov, v liberalni pa zastopniki mest, ki rajše vlečejo z bogatimi graščaki, nego z ubogimi kmeti. Tako delajo liberalci povsod!

Zborovanje katol. kmetijske stranke na Moravskem. V nedeljo dne 16. m. m. je imela zveza katoliških kmetov na Moravskem v Brnu svoje letno zborovanje. Zborovanja se je udeležilo okoli 6000 kmetov. Shod so obiskali tudi: prevz. škof brnski dr. prof. Pavel Huyn, poslanci prof. Serényi, prof. Seilern, dr. Hruban, dr. Koudela, Kobzik, P. Ševčík i. dr. Zborovanje je vodil predsednik zveze, kmet Šamalik. Državni in deželni poslanec dr. Hruban je imel slavnostni govor, ki je bil sprejet z velikim navdušenjem. V svojem govoru je tudi označil stališče proti novoustanovljeni kmečki stranki. Loči nas, je omenil govornik, stališče, ki ga zavzema nova stranka v verskem vprašanju. Ta kmečka stranka se strinja tukaj z liberalci, ki pravijo, da je vera privatna stvar, ki se naj ne nosi v javno življenje. To stališče pa ni pravo. Kajti dandanes, ko se vse, kar se šteje k naprednjakom, bojuje proti katoliški veri, ko se izpodkopava na visokih šolah in mnogih srednjih šolah versko čuvstvo ljudstva ter se razširja verska brezbriznost, dandanes, ko zahteva en del mlajšega učiteljstva javno, naj se odstrani veronauk iz ljudskih šol, ko se dela proti sv. zakonu, podlagi vsake družine in države in ko se s klicem „Proč od Rima“ ne podpira samo ljudstvu škodljiva verska agitacija, ampak tudi domovini in celi državi škodljiva politična agitacija, dandanes, ko se vlačijo v vero politika, je naša dolžnost, potegniti se za to po naših očetih podedovano vero tudi v političnem življenju. Šele prihodnost nam bo pokazala, kaj velikega in važnega smo rešili in ohranili s tem našemu ljudstvu. Če nas ti agrarci pri delu ne bodo motili in ne zadrževali, potem je ž njimi skupno delovanje že mogoče. Saj je toliko skupnega dela. Čeravno ne moremo prav videti, zakaj se je ustanovila samostojna politična agrarna stranka, vendar mislimo, da to ni nikaka nesreča, kajti mi smo vedno za samopomoč in organizacijo. — Nato je govoril o veri prevz. škof dr. prof. Huyn, ki je med občnim odobravanjem naglašal, kako velepomembna so verska načela za narodno in družinsko življenje. Celotno veličastno zborovanje pa je vnovič dokazalo, kako močno so ukoreninjena katoliška načela med češkim narodom na Moravskem.

Kmet in socialna demokracija. Pri razpravi v državnem zboru glede zakona proti sladkornim tovarnarjem je govoril zastopnik socialne demokracije dr. Ellenbogen proti zakonu, torej proti kmetom in za bogate sladkorne tovarnarje. Tako je tudi glasoval! Socialna demokracija ima še vedno drznost, pri volitvah se poganjati za kmetijske glasove. Tako se je zgodilo tudi v našem mariborskem okraju povodom zadnjih deželnozbornih volitev. Socialni demokratje so hodili po okraju ter beračili za kmetijske glasove. Za bodočnost si je treba nasprotovanje socialnodemokratskih poslancev proti kmetijskim zahtevam dobro zapomniti.

Kmetijski diplomat. Angleški kralj in kraljica sta obiskala nedavno kmetijsko raz-

stavo v angleški grofiji Devonshire. Predsednik razstave, neki inteligentni posestnik, je spremljal kralja in kraljico po celi razstavi. Kraljica, ki je z danskega dvora ter ljubi zelo svojo domovino, je hipoma vprašala predsednika: „Ali ni res, gospod predsednik, najboljše maslo prihaja iz Danske?“ Predsednik se je globoko priklonil ter odgovoril: „Veličanstvo, Danska daje najboljše kraljice, najboljše maslo pa Devonshire.“

Dopisi.

Iz Hajdine. (Nesrečna smrt otroka.) Tukaj je dne 30. marca umrl po groznih bolečinah petletni otrok zakonskih Ules v Hodošah, ki je v neopažanem trenutku spil precejšnjo množino octove kisline (esenca) iz posode, katere stariši niso dovolj dobro skrili pred otrokom. Seveda se bodo morali pred sodnijo zagovarjati. Naj Vam, gospod urednik, povem, kaj mi je pri tem dogodku prišlo na misel! Temu ubogemu otroku je močna kislina prejedla želodec in čreva in ga tako uničila; koliko ljudem na Ptujskem polju pa nesrečno žganje preje njihovo pamet, poštenje, premoženje in življenje! Pač groza je gledati in poslušati ljudi sedaj na polju pri delu: tu Vam pijejo strupeno brozgo ptujskih šnopsarjev ne le „en frakel“, ampak kar za žejo ga vlivajo v se! Res obžalovanja vredno ljudstvo! Toliko delaš in trpiš na polju, pri tem pa s svojimi žulji polniš le nenasiitljive žepe posilnemških meščanskih mogotcev, ki ti prodajajo nesrečni šnops, samosebe pa pehaš v nesrečo in sramoto! Ti postajaš vedno bolj revno; oni pa milijonarji! Ubogi Poljanci, kedaj vendar enkrat spoznate svoje zatiralce?

V drugih krajih imajo zlasti letos dovolj dobre jabolčnice, katera delavca pri težkem delu res krepča in mu koristi, na ptujskem polju pa je še mnogo, mnogo posestnikov, ki sploh nimajo sadnih drevcev na svojem zemljišču, ali pa le kaj malega, kakor za igračo. Izgovarjajo se, da jabolka na Ptujskem polju ne stori, ko je vendar skušnjava jasno pokazala, kar dotični lahko vidijo na lastne oči pri pridnejših sosedih, da prav dobro rastejo in obrode. Seveda na akacijah ali trnih, ki jih vidiš v vsaki vasi vse polno, ne rastejo jabolka! Zato proč s trni, ki že od daleč kažejo nemarnost njihovih gospodarjev, in začnite saditi jabolčna in druga sadna drevesa; sedaj je ravno še čas za to! Potem ne bo treba nikomur segati po strupenem žganju, dobra jabolčnica vas bo krepčala pri delu, sadje polnilo vaše žepe in ne vaših mogočnih sovražnikov; tudi jesih si bote lahko doma napravili iz sadnih tropin, in vaši otroci ne pridejo v smrtno nevarnost, ki jim preti od esenca! Na delo tedaj, dokler pomladanski so dnovi, a delo in trud Vam Bog blagoslovi!

Lehen pri Ribnici. Dne 30. sušca se je vršila izročitev častne diplome častnim občanom imenovanemu g. županu, veleposestniku Jakobu Urbanu. Udeležba občinskega odbora sicer ni bila korporativna, ampak se je sestavila iz občinskih svetovalcev, zastopnika šole in predsednika naše Ciril-Methodove podružnice. Prazničen trenutek, ki nas je družil na vsikdar gostoljubnem županovem domu naj bo označen po nagovoru, katerega je imel izročitev častne diplome izvršujoči občinski svetovalec in ki se je prilično takole glasil:

Položaj naše občine takrat, ko je naš sedajni g. župan prevzel vodstvo njenih zadev, res niso bile kaj ugodne in vabljive ter so klicale glasno po krepki roki in resni volji. Zaupanje, katero so občani stavili v osebo g. župana Urbana, je on sijajno rešil, sebi v čast, občini v najboljši prid. Ni čuditi, da je ime vrlega moža še bolj, ko prej, zaslovelo tudi izven mej našega občinskega okrožja ter vsakemu, ki je imel čast, stopiti z njim v ožjo dotiko in imel priliko, se poučiti o njegovih zaslugah, vsiliti največje spoštovanje do njega. Pri vsem in povsod se je kazal namreč njegov jasen duh in blag značaj, ki se je posebno izraževal v odlični srčni dobroti. Svojih koristi ni iskal nikjer in nikdar. Vsa njegova početja

so bila tako čista, kakor je čista voda v potokih njegovega domačega kraja, prelepega zelenega Pohorja. Pri g. Urbanu se je pač vresničil Gregorčičev izrek „Mož stori ne samo, kar veleva mu stan — kar more, to mož je storiti dolžan“. Glede na velike zasluge, katere si je g. župan Urban pridobil posebno s svojim vestnim delovanjem za korist lehenske občine, je tedaj njen odbor v seji dne 28. listopada p. l. enoglasno sklenil, podeliti mu najvišjo odliko, katero ima občina na razpolago: Imenovati ga častnim občanom! Mi pa, ki smo odposlani na Vaš dom, da Vam, g. župan, danes izročimo častno diplomu, Vas prosimo: Vzamite jo od vdane Vam občine kot najhno vidno znamenje njene hvaležnosti, priznanja in globokega spoštovanja. Na mnoga in srečna in zlata leta!

Po tem nagovoru je drugi občinski svetovalec izročil slavljencu častno diplomu, katero je prejel on z izrazom zahvale. S častitko g. županu, njegovi blagej gospoj in prisotni hčerki je končal oficijelni del.

Pri gostoljubnosti županovih ni bilo drugače, kakor da smo okrog bogato obložene mize pri rujni kaplici se mudili do blizu noči. Padla je pri izborni volji vseh marsikatera šaljiva. Napilo se je pri obedu gosp. županu Urbanu in v drugem govoru gospoj županji, ki pri vzgoji svojih otrok vedno upošteva narodnost. Vsa čast! Sklenemo to poročilo z že poprej navedenimi besedami: Na mnoga in srečna in zlata leta!

Pri tej priliki še pripomnimo, da se je ta častna diploma prav okusno in po primerni ceni naredila v Cirilovi tiskarni v Mariboru, katero v tem oziru najtopleje priporočamo.

Dobrna pri Celju. Cim bolj se približujejo občinske volitve, tem jasnejše postajajo meje, ki ločijo duhove na Dobrni. Med tem pa, ko gredo naši nasprotniki v boj z nejasnimi cilji, imamo mi natanko določen cilj in zato ga bomo tudi dosegli. Vsak nemškutar zasleduje svoje osebne koristi in posebne namene, skupno imajo samo to, da mora biti znanprej na Dobrni nemški župan in nemški načelnik krajnega šolskega sveta in da mora biti nova nemška šola, ki bi Dobrnčanom naložila na rame velikanske stroške; mi pa vemo, da moramo vreči ob tla tuje privandrovce, kateri so nam nasprotni in kateri so zanesli med nas plevel nemškutarije in brezverstva. Naš bojni klic je torej ta: Proč s tujimi privandrovci, kateri so naši sovražniki, proč z brezversko nemškutarijo! Slovenska Dobrna naj ostane domačemu, vernemu, slovenskemu ljudstvu!

Kakor povsod po lepi slovenski zemlji, začel se -e tudi na Dobrni šopiriti tuj življenj, od nikogar poklican, ampak privandran s trebuhom za kruhom. Pa komaj se je najedel slovenskega kruha, že ni več zadovoljen. Ni mu dovolj, da ga trpimo med seboj kot tujca, ne, on hoče biti gospodar in mi mu naj služimo. Kot mirne slovenske duše trpimo tuje ljudi med seboj, da še več, tudi spoštovali bi jih, a tudi mi smemo zahtevati, da tujec spoštuje nas, ker slovenska zemlja je naša lastnina. Da bi pa v naši hiši zapovedoval in nas izpodrival z lastne zemlje, da bi v slovenski občini gospodaril s slovenskim denarjem, to je tudi najmirnejšemu človeku preveč. Komaj da so torej tujci izdali svoje namene, da hočejo oni postati gospodarji na Dobrni, nastal je vihar, ki ga niso pričakovali. Mislili so, da jim bo Dobrna padla v naročje kakor zrelo jabolko, a grozno se bodo zaračunali. — Ne imenujemo nikogar, ker vemo, da so tudi poštene med njimi, čeravno jih je malo, a kateri bo vlekli z nemčurji, tisti bo tudi enako usodo užival z nemčurji. Naj se torej o pravem času ločijo od njih, da vemo pri čem da smo.

Drugo, čemur velja naš boj, je brezverski duh, ki se seje med verno slovensko ljudstvo. In sedaj se hoče to brezverstvo vtihotapiti tudi v občinski odbor! Dobrnčani! Ozrite se enkrat okrog sebe in poglejte, kako kaj spolnjuje nemčurstvo dolžnosti do Boga in do katoliške cerkve! Kedaj jih pa vidite v

cerkvi, kedaj jih vidite pri sv. zakramentih? In taki ljudje naj zapovedujejo naši občini, ki je po svoji ogromni večini katoliška! In taki ljudje naj gospodarijo tudi s premoženjem katoliške občine! Ravno letos bo imela občina priložnost pokazati svoje katoliško mišljenje, sedaj bi pa radi na čelo občine stopili ljudje, ki nimajo vere, ki z blatom obsujejo vse, kar se imenuje katoliško! Noben Slovenec na Dobrni ne more in ne sme dati svojega glasu človeku, ki trobi v en rog z brezversko nemškutarijo. Radovedni smo samo, kdo si bo upal postaviti se pri volitvah na brezversko nemškutarsko stran.

Ramo ob ramo z brezverstvom se na Dobrni bori narodno izdajstvo proti slovenski narodnosti. Nemškutarija in brezverstvo je skoraj enega pomena. Nemškutar in brezverec sta brata po krvi, nemškutarija in nevera pa sestri. In to nemčurstvo v najgrši obliki se trudi, da bi prišlo na Dobrni na vrh, da bi zavladovalo čez pošteno slovensko ljudstvo. — Ljudje, ki bi radi pozabili jezik svojih očetov, ljudje, ki pljujejo v lastno skledo, taki ljudje bi bili radi gospodarji narodne Dobrne. — Res, visoko so zleteli pred volitvami, a ravno tako globoko bodo padli pri volitvah. Vsak pošten Slovenec se sramuje, če mora srečati tako izdajico svojega naroda, a gotovim Nemcem na Dobrni so nemčurji najljubši prijatelji. Privoščimo jim to prijateljstvo in želimo, da bi držalo dolgo in dolgo, saj vemo, da „gliba vkup štriha“. Mi pa nemčurjev ne maramo in zato tudi ne bomo pustili, da bi vzeli v posest narodno občino dobrnsko. Vsak izmed nas si bo prizadeval, da bo slovenska zmaga popolna in častna.

Slovenski volilci! Proč s tistimi tujimi privandrovc, kateri nas sovražijo, proč z brezversko nemškutarijo! Volimo može poštenjake! Volimo može, kateri so z nami enih misli, ene vere, enega jezika! Kdor pa zaničuje našo vero in naš jezik, tak človek ne more skrbeti za blagor naše občine. Takemu pokažimo vrata! Slovenska Dobrna naj torej ostane domačemu, vernemu slovenskemu ljudstvu!

Pitsburg, dne 10. sušca. (Pismo iz Amerike.) Cenjeni gospod urednik, dovolite malo prostora v Vašem cenjenem listu, da tako izpolnim obljubo, katero sem dal v pretečenem letu častitim čitateljem „Slovenskega Gospodarja“.

Obljubil sem sporočiti o raznih podpornih kakor tudi drugih prepotrebni družtvih. Ker mi je pa nemogoče o vseh družtvih menim pač samo slovenska, širne Amerike natančno naznaniti, poročam Vam torej zdaj samo nekoliko iz lastne izkušnje, drugo je posneto iz časnikov.

Tukaj v naših kolonijah države Kansas imamo avstrijsko delavsko podporno društvo s svojim glavnim sedežem v mestecu Frontenac. To društvo ima šest podružnic, katere so razstavljene po kolonijah, kjer prebivajo slovenski in drugi avstrijski delavci, brez ozira na narodnost.

Premoženja ima to društvo 6500 tolarjev, t. j. približno 32.000 kron. Te svote donesejo mesečni prispevki, katere plačuje vsak ud 50 cent. Ako pa kateri izmed udov ali istega žena umrje tukaj ali tam v starem kraju, plača vsak ud 50 cent. kot usmrtnino.

V slučaju boleznj dobiva vsak ud potrebno podporo in zdravila kakor tudi dnevno in ponočno stražo.

Koliko imamo Slovenci društev, mi ni mogoče navesti, omenim samo kranjsko slovensko katoliško društvo „Jednoto“, h kateri spada 77 raznih podpornih društev. Glasilo tega društva je Amerikanski Slovec, kateri izhaja vsaki petek, in velja za Ameriko samo 1 tolar.

Veliko število je pa še tudi raznih drugih samostojnih društev. Tudi demokratska stranka ima svojo Jugoslovansko Jednoto. Tudi pevski in razna druga društva snujejo v večjih slov. kolonijah kakor v Cleveland, O. Pueblo Col, v Joliet. Il in drugod.

Dospevi v Ameriko kot obč. svetovalec, sem začel premišljevat, zdaj ko imamo toliko raznih slov. društev, kako bi se dala tukaj

vstanoviti slov. občina. A žalibog, kedo bo za župana. Pa glejte, na to moje premišljevanje prišel je neki spodnještajerski rojak kot župan za mano v to obljubljeni dežel. Zdaj pa pravi, da bi bilo treba še okrajnega glavarja, da bi mogla obljubo pred njim storiti, da bomo tako vsak po svoji moči se trudili in skrbeli, a ne za občino, marveč vsak zase in svojo družino.

Seveda se g. županu nič kaj ne dopade tukaj, on bi bil najraj drugi dan nazaj odrinil, pa je vendar ubogal svet obč. svet., da naj toliko potrpi, da bo za potnino zaslužil, potem jo bova pa skup prijadrala prek široke luže.

Naznaniti moram tudi cenjenim čitateljem da imajo Slovenci tukaj v Ameriki tudi to navado, da se ženijo kot tam v starem kraju. Poročil se je Ivan Mlinerič, sevniški rojak, z gospico Ano Vonikovo iz Kropivnice. Zabavali smo se prav po domače. Poročil se je tudi neki drugi Slovenec od Škočjana na Kranjskem. Bili srečni! Prisrčne pozdrave vsem spodnještajerskim rojakom.

Vaš rojak v Ameriki.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Slovensko kat. politično društvo za Teharje in Prožin priredi izvenredni občni zbor v nedeljo, dne 9. aprila t. l. v vili gosp. Pečnaka ob 4. uri popoldne, h kateremu vabi vse svoje ude družveni odbor. K občnemu zboru prideta državni poslanec vitez Berks in deželni poslanec g. dr. Juro Hrašovec, kjer bosta poročala o političnem položaju. Na dnevnem redu so razven tega razni nasveti. Želimo, da se tudi zunanji udi udeležijo tega zbora v polnem številu.

Politično in gospodarsko društvo v Št. Pavlu pri Preboldu je sklenilo enoglasno na svojem občnem zboru dne 2. aprila sledečo resolucijo: Politično in gospodarsko društvo v Št. Pavlu izjavlja, da stoji neomajeno na stališču, da ima slov. nem. gimnazija ostati v Celju in pozivlja poslance, naj delujejo na to, da slovensko-nemška gimnazija ostane v Celju.

Iz šole. Za začasnega učitelja v Pišecah je imenovan g. Fran Bratoš, začasni učitelj v Kamniku na Kranjskem. Nastavljeni so kot učitelji oziroma učiteljice naslednji gospodje in gospodične: na ljudski šoli v Karčovin tamošnji začasni učitelj Rudolf Kankovsky, na ljudski šoli v Slovenski Bistrici Emil Vršič, začasni učitelj pri Sv. Miklavžu pri Ormožu, na ljudski šoli v Etmislu stalna učiteljica v Čadramu Ana Zupančič, na ljudski šoli v Dobovi tamošnja začasna učiteljica Marija Vindišer, na ljudski šoli v Tepini učiteljska suplentinja v Prihovi Marija Pavlič, na ljudski šoli pri Sv. Antonu v Slovenskih goricah tamošnja začasna učiteljica Josipina Drstvenšek, na ljudski šoli v Dobju tamošnja začasna učiteljica Ana Bitenc in na ljudski šoli v Olimju tamošnja začasna učiteljica Emilija Kren. Službo sta menjali učiteljici ročnih del Emilija Kranjc v Šoštanju in Gabrijela Gabrovec v Makolah. Dvorazredna ljudska šola v Št. Petru v S. d. se razširi v trirazrednico.

Iz sodnijske službe. Prestavljeni so gg.: sodni pristav dr. Ant. Rojic iz Sevnice v Celje, dr. Franc Hradecky iz Celja v Celovec. Imenovani so: za deželnosodnega svetnika in predsednika okrajne sodnije na svojih dosedanjih mestih gg.: Jožef Sitar v Brežicah in dr. Ivan Presker v Ormožu; za okrajnega sodnika v Rogatcu g. sodni pristav dr. Franc Canger v Konjicah; za sodnega pristava v Sevnici g. dr. Jožef Osvatitsch, askultant v Mariboru.

Za častnega člana je izvolilo teharsko politično društvo g. Josipa Štora.

Mariborske novice. Občinski svetovalec Wolfram je odložil to mesto. Noče se več jeziti v občinskih sejah, ampak hoče

samo milo prodajati. — Pred gostilno „Čarda“ v Tegetthoffovi ulici so napadli rekruti hrvaške delavce. Železniški čuvaj Čokan jih je hotel pomiriti, toda je moral sam bežati. Na tiru blizu prehoda je stal strojevodja s strojem, katerega je moral zapustiti, ker je začelo tudi na njega deževati kamenje. Železniški uslužbenci so se komaj ubranili fantov, dokler ni prišla policija, kateri se je posrečilo prijeti enega razgrajaca, Antona Hriber iz Leiteršperga. — V izustju Tegetthoffove ulice na Grajski trg, kjer je ulica komaj tri metre široka, je povozil v nedeljo, dne 2. t. m. popoldne neki fijaker Antonijo Petonik. Čeravno je ulica tam tako ozka, da ni čuda, če se ne pripeti pogosteje kaka nesreča, vendar se mestni svet dozdej še nič ni brigal za to. — Nagle smrti je umrl v soboto zjutraj, dne 1. t. m., nemški notar dr. Reidinger. Ulila se mu je kri. V nedeljo popoldne je bil pogreb, katerega se je udeležilo mnogo odličnega in še več radovednega občinstva. — Na Dunaju se je ustrelil v petek, dne 31. m. m., državni poslanec mesta Maribora in Ptuja, odvetnik dr. Ed. Wolffhardt. Samomora je kriva neka bolezen. Mož je bil hud nasprotnik Slovencev in je zelo veliko pripomogel k ponemčevanju naših šol. Bil je tajnik nemškega šulfereina. Njegovo truplo se prepeljali v Maribor, kjer je bil pogreb v torek, dne 4. t. m.

Od sodnije. Dne 21. dec. l. l. sta pripeljala Štefan Soršak in Jernej Pišek iz Spodnje Polskave seno k mariborskemu vojaškemu oskrbovališču. Pišek je skočil na voz in vrgel žrd raz voza. Pri tem je po nesreči zadel z žrdjo Soršaka na glavo tako hudo, da je isti čez nekaj dni umrl. Pišek je bil obsojen na 14 dni zapore. — Posestniški sin Franc Rajšp iz Ločiča pri Ptujju je bil obsojen na deset tednov težke ječe, ker je z nožem zabodel Konrada Belec in ga smrtnonevarno ranil in ker je z nožem razrezal Mariji Toplak obleko. — V ormoškem okraju sta kradla perutnino 19 letna Anton Hojnik iz Ključarove in Janez Drobnik iz Št. Tomaža. Dobila sta vsaki 6 tednov težke ječe. — Osemnajst mesecev težke ječe je dobil Ivan Matolek, doma na Ogrskem, ker je kradel v Ljutomeru.

Umrla je v Rogoški Slatini gospa Neža Madile v 76. letu.

Umrl je 3. t. m. v Št. Jurju ob Pesnici upokojeni nadučitelj g. Josip Druzovič. Služboval je 42 let. Ker je bil kremenitega značaja, je moral pretrpeti toliko bridkosti, kolikor jih more nemila usoda nakloniti le učitelju trpinu. Blag mu spomin!

Smrt v Savinji. Pretekli teden je vtonil v Savinji niže Mozirja posestnik Grahot iz Bočene. Prišel je pod splav in se zadušil.

Pretep. Minoli mesec so se stepli fanti pri delu v vinogradu v Prepoli pri Sv. Marjeti na Dravskem polju. Posestniški sin Jožef Stumberger je dobil eno z motiko po prsih. V začetku se ni veliko brigal za bolečine, dokler se mu ni stanje toliko shujšalo, da so ga morali prepeljati v mariborsko bolnišnico, kjer je 28. m. m. umrl.

Nesrečno žganje. Dne 28. sušca zvečer so pili v neki gostilni v Kušerniku pri Mariboru Alojzij Šrumf, oženjen viničar, in Vrekova fanta žganje. Ko so se vračali proti domu, se je vnel med njimi prepir, ki se je končal s tem, da sta brata Vrek zaklala nasprotnika Šrumf. Morilec sta že zaprta.

Ponesrečil se je v Federal Pa v Ameriki 19letni Peter Kajzer iz Ribnice na Štajerskem. Padel je pod vozove. Umrl je v bolnici. Tudi pokojnikov oče se je ponesrečil. Odrezali so mu nogo.

Ogenj. V Hočah pri Mariboru je zgorela dne 2. t. m. kolarnica posestnika Kralja, sumi se, da je kedo nalašč zažgal.

Samomor. V Št. Petru pri Mariboru se je ustrelil z revolverjem Franc Pečar dne 1. t. m. Vzrok samomora je baje neka pravda, katero je izgubil. — V Ljubljani se je ustrelil poddesetnik pri 7. topničarskem polku Rudolf

Ocvirk iz strahu pred kaznijo. Ocvirk je doma iz Spod. Štajerskega.

Našli so na nekem travniku zunaj mesta Gradca dne 2. t. m. po noči ob 1 uri neko žensko. Ko so jo prepeljali na policijo, je tam povedala, da ji je ime Marija Tiršak in da je doma iz Vranskega. V bolnišnico, kamor je dospela 31. m. m. je niso sprejeli, ker ni imela spričevala od okrajnega zdravnika. Revica, ki se ni spoznala v velikem mestu, se je usmilila oblast ter ji tudi pomagala.

Št. Ilj v Slov. gor. Kar se je zadnjič poročalo o nemški šoli, še ni bilo ravno veliko. Lani je n. pr. šolar iz nemške šole svojemu tovarišu zagnal kamen v oko tako dobro, da je revež moral iti v bolnišnico. In prosim vse tiste, ki še morebiti gorijo za nemško šolo, pojdite okoli šole v prostih urah, in videli bodete večkrat krvave glave, čuli ne boste lepe besede. Pojdite po cesti, ko vas srečavajo otroci iz nemške šole; videli jih bodete oborožene s kamenjem ali s palicami, čuli bodete preklinjanje, nikdar pa se ti ni treba bati, da bi te kateri otrok pozdravil. Moj Bog, si misli človek, ko gleda kaj takega, kam pa bomo prišli! V narodnem oziru nam nemške šole nikjer ravno veliko ne škodujejo, ker otroci slovenskih starišev ostanejo vedno slovenski, to nas uči izkušnja; tem več nam pa škodujejo v нравnem oziru. Saj se v nemških šolah gleda edino le na to, da imajo tam večje število otrok, kakšni pa so otroci, na to se navadno ne gleda. Zato se pa tudi ni čuditi, da so otroci tako podivjani. In sovražni časopisi potem lahko pišejo, da so Slovenci divjaki, roparji in vse drugo, samo ljudje ne. Krive so tega nemške šole in slovenski stariši sami, ki velikokrat svoje otroke prodajo za kakšno ničvredne cunjo in ne pomislijo, da je boljše, če je otrok zakrpan in lačen, kakor pa da se da v tako mučilnico, kjer se duševno in telesno ugonobi. Sicer pa se tudi v slovenski šoli dobi kruh, knjige in bolj revni šolarji tudi tam dobivajo obleko; v kratkem pa se osnuje posebno podporno društvo za revne šolarje, ki bo preskrbelo vse potrebno za otroke siromašnih starišev. Slovenski stariši, skrbite, da se vaši otroci kaj naučijo, glejte pa tudi, da ostanejo pošteni, da jim ne bo treba žandarjev in sodnije!

Nesreča na cesti. Iz Št. Ilja v Slov. gor. se nam poroča: V pondeljek, dne 3. t. m. zvečer peljal se je neki gospod iz Zagreba s vozom pridrvita dva kolesarja; eden se zadene ob konja. Konja se splašita in voz se prevrže. Oba konja sta ranjena, težko ranjenega kočijaža so prepeljali v mariborsko bolnišnico: gospod in gospa sta na čudovit način ostala nepoškodovana.

Sv. Trojica v Slov. gor. Na dražbi se je prodala Zotterjeva hiša s krmo; kupil jo je Konrad Golob za 9000 kron. Radi bolehnosti je prodal svojo želarijo trojiški cestar Ploj, kupil jo je Matija Kuri iz Spodnjih Verjan. Nadalje se je prodalo in razkosalo Vogrinčevo posestvo v Oseku. Tudi Martinu Šilecu v Spodnji Senarski so prodali posestvo. V teku tega leta bodo še nekatera posestva na prodaj.

V Lahoncih pri Sv. Tomažu je umrl dne 29. marca t. l. kolar Marko Filipič, v 70. letu. Rajni je bil blag mož, vrl Slovenec in dober kristjan ter daleč okoli znan zavoljo svojega rokodelstva, katero je izvrševal nad 50 let. N. v m. p.!

Pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju je umrla dne 2. t. m. Katarina Zafošnik, mati g. Blaža Zafošnika, uradnika pri banki „Slaviji“, v 81. letu svoje starosti. Blaga žena naj v miru počiva!

Gornja Radgona. Okrajni šolski svet je predlagal deželnemu šolskemu svetu, da bi se vpeljal na šolah v Št. Petru in Ščavnici za poskušnjo šolski penk samo dopoldne in sicer od 7. do 12. ure dopoldne, skozi celi teden, tudi v četrtek. Zato bi bilo popoldan vsak dan prosto.

Novacerkev v Halozah. Dne 25. m. m. se je zbralo pri nas precejšnje število zavednih kmetov, da poslušajo govor o sadje-reji. In sicer je bil cenj. g. Bele, ki je blagovolil našo Novocerkev obiskati, da podučí naše kmete, kako naj ravnajo z drevjem, da jim prinaša isto večji dobiček. Govoril je o vrstah sadja, o rezanju, o cepljenju, o škodljivcih, o škropljenju, o gnojenju itd.; kratkomalo, njegov poljuden in jednat govor je bil vsestranski. Ob tej priliki se še mu moramo vsi enkrat zahvaliti za njegovo prijaznost. Hvala in slava mu! Dolžni smo se še tudi zahvaliti našemu g. nadučitelju Kaučiču, ki deluje za napredek naših kmetov s tem, da se naše kmetsko ljudstvo ob različnih prilikah po govornih podučí o sadjarstvu, vinarstvu, čebelarstvu in živinoreji.

Občinske volitve v Šoštanj. Vsled nepostavnega delovanja nemčurske stranke je okrajni glavar Čapek vse volitvene priprave razveljavil.

Podčetrtek in Podsreda sta dva stara trga v sodnem okraju Kozje na Spodnjem Štajerskem. Ker sem naletel že mnogokrat tudi inteligentne ljudi, kojim ni bilo znano, odkod imeni izvira in ker sem prepričan, da bo zgodovina, oziroma izvor teh krajevnih imen marsikoga zanimala, sem sklenil to priobčiti. Vsaka graščina je imela ob času patrimonijev, kakor tudi danes sodišča, svoje posebne uradne dneve. Tako so jih imeli podložniki iz današnjega trga Podsreda in iz okolice ob sredah, oni iz Podčetrka pa v četrtek. Rekali so zategadelj, da spadajo „pod sredo“ oziroma „pod četrtek“. Od uradnih dni je torej kraj dobil svoje ime. Nemško ime za Podčetrtek „Windisch Landsberg“ oziroma za Podsredo „Hörberg“ pa je vzeto od graščine, pod katero so spadali oni z uradnimi dnevi četrtek ali sredo.

Celjske novice. Celjskim nemškim trgovcem se že itak slabo godi, tako, da vedno bolj jadikujejo nad politiko svojih vodij, koja jim je odtujila slovensko ljudstvo in jih spravila ob slovenske groše. Sedaj so pa spravili lastniki tiskarne „Celeja“, same velikonemške glave, novega trgovca v Celje ter mu dali na razpolago jako lepe prostore v svoji hiši. Mož se piše Feliks Stiebler in je po svoji reklami soditi pristen žid. Nemški trgovci, katerim bo odjedel še tisto malo kruha, kar ga jim je ostalo, bodo svojim vodjem lahko prav hvaležni. — Čez zapuščino umrlega trgovca Hasenbichl se je napovedal konkurz. — Dne 31. m. m. je umrla soproga cesarskega svetnika K. Traun, gospa J. Traun.

Okrajni zastop celjski. Poslanec Žičkar in tovariši so stavili na ministra za notranje zadeve sledečo interpelacijo: Tekom l. 1904 so se vršile nove volitve za okrajni zastop v Celju, ker je pretekla doba za poprejšnji okrajni zastop. Namesto pa, da bi se bilo odredilo, da se novi okrajni zastop konstituirajo, se je razpustil prejšnji okrajni zastop in so se izročili posli okrajnega zastopa okrajnemu komisarju dr. Lehmannu. Ta začasni voditelj okrajnih poslov je odstavil brez vsakega pravega vzroka nekatere cestne komisarje, izvoljene od starega okrajnega zastopa ter nje nadomestil z novimi, ki pripadajo brez izjeme nemški narodni stranki. Podpisani smatrajo to početje kot popolno nepostavno, s katerim je politična oblastnija daleč prekorčila svoje uradne pravice in si dovoljujejo sledečo vprašanje na gospoda ministra za notranje zadeve: 1. Hoče li Njegova ekselencija naročiti, da se njej predloži natančno poročilo o navedeni zadevi, posebno: kateri vzroki so bili merodajni, da se je proti jasni postavni določbi zabranilo konstituiranje novoizvoljenega okrajnega zastopa, da se je razpuslil stari okrajni zastop, ki mora okrajne posle voditi, dokler se ne sestavi novi okrajni zastop, in da so se okrajni posli izročili vladnemu komisarju? 2. kateri postavni razlogi so napotili začasnega voditelja okrajnih poslov, da je poštene cestne komisarje odstavil in jih nadomestil z novimi, ki pripadajo izključno nasprotni politični stranki? Žičkar in tovariši.

Novo postajo na železnici Celje-Velenje so otvorili dne 1. aprila med postajama Rečiška vas na Paki in Šoštanj. Ime ji je „Paka“. Vozni listki se dobivajo v gostilni g. Jožefa Mihelca.

Dobrnski Križečnik po rodu Slovenec, po mišljenju Nemec, po stanu mlinar, se boja že pogaja s Kotnikom, da bi mu ta na svojem zemljišču prepustil prostor za mlin. Voda se je začela obračati navzgor in kolesa Križečnikovega mlina so vsa zbegana, ker ne vedo, kako bi se vrtela, ali naprej ali nazaj. Sicer pa nam je res vse eno, ali so njegova kolesa v redu ali ne, nas skrbi samo namepravna kupčija s Kotnikom. Kolikor smo pa poizvedeli, ne bo menda nič. Posestnik Kotnik je trd mož in pred vsem zahteva bojda Križečnikovo lepo kapo, te pa Križečnik ne da. In tako se bo menda vse razbilo. Sedaj še treba samo, da bo na Zlateškem bregu nastala jama in „komedja“ na Dobrni je gotova.

Dobrnski otročaji imajo zopet novo pesem. Glasi se:

Jurček kliče na korajžo:
Kdo si upa? Jaz sem jaz!
Pride mlad gališki fantek,
Že se Jurček dere: Ass!

Na Dobrni je bilo namreč preteklo nedeljo skoraj „za crk'nt“ samega smeha. Pa menda ni vredno!? Vzledni (???) in vsega spoštovanja (???) vredni vrbski „pjebi“ so doživeli strašno smolo. Prišlo je par galiških fantov in „nemški“ Vrbljani so bili oklofutani, da je bilo veselje. Klobuki so iskali svoje gospodarje. Plotovi so iskali svoje late. Vrbska korajža pa je ležala na cesti stegnjena kakor je dolga in široka. Nam je sicer žal za Vrbljane, saj so vendar oni edini, ki ne pustijo, da bi se sovražil nemški jezik. Kaj bodo kaj rekli nemški stariši teh „nemških“ otrok. Sicer jih je pa bilo nekaj navzočih. Menda so dajali svojim otrokom vzgled za postni čas. Za slučaj, da bi Vrbljani hoteli poslati popravek tem vrstam, svetujemo jim, da ga napravijo tako: 1. Ni res, da smo sprejeli vsak samo eno klofuto. Res je pa, da smo jih sprejeli več. 2. Ni res, da so bile klofute na levo lice močnejše. Res je pa, da so bile vse enako vroče. 3. Ni res, da smo padli na cesti. Res je pa, da so nas Galičani pometali v blato. 4. Ni res, da smo sami radi bežali. Res je pa, da so nas podili. 5. Ni res, če kdo pravi, da nismo bili pijani. Res je pa, da nikdo ne more reči, da smo bili trezni. Jurček in kompanija! Ali hočete še več?

Živinska sol. Finančno ministerstvo je znižalo cene živinske soli stisnjenim liznim kamnom. Pri 100 klg. se je znižala cena od 8 kron na 7 kron, torej za 1 krono.

Obdarovanje kmečkih poslov. Stajerski deželni odbor naznanja v nekem razglasu z dne 20. febr. t. l., da se bodo razdelila sledeča darila na tiste hlapce in dekletke, ki že dolgo služijo pri enem in istem gospodarju in sicer: 100 daril po 50 K za tiste, ki že služijo najmanj 15 let, 100 daril po 20 K za tiste, ki že služijo najmanj 5 let pošteno pri isti hiši in še niso prekorčili 30. leta, pet rent za starost po 200 K na leto tistim kmečkim poslom, ki so že prekorčili 60. leto in so najmanj 30 let pošteno služili pri istem gospodarju neprenehoma. Razven tega dobijo darila tisti, ki še niso prekorčili 50. oziroma 30. leto in dosežejo zgorej navedena službena leta in sicer rentne hranilne vloge po 20 oziroma 10 K, kakor tudi častne diplome. Prošnje se naj vložijo pri dotičnem občinskem uradu.

Kako in do kedaj se še zamenjavajo že iz prometa izključeni bankoveci avstrijske veljave. Stari papirnati denar po 5 in 50 goldinarjev zamenjava se še do 31. avgusta 1907, po 10 goldinarjev do 31. avgusta 1909 in po 100 goldinarjev do 31. oktobra 1910. — Ako ima še kdo tak denar shranjen ali če ga slučajno kot založenega še v kaki knjigi ali skrinji najde, naj ga pošlje filijalki c. kr. avstro-ogrsko banke v Ljubljano ali pa neposredno c. kr. avstro-ogrski banki na Dunaj s pismeno in po 1 K kolekovano prošnjo ter priloži z naslovom

napisan in z znamkami za 35 v. frankiran zavitek (kuvert). Prošnja naj se glasi približno takole: Sl. filijalka c. in kr. avstro-ogrske banke v Ljubljani. Podpisani prosi, da mi sl. filijalka izvoli menjati . . . komadov bankovcev po . . . gld. avstrijske veljave in mi poslati zamenjeni bankovec v priloženem frankovanem zavitku priporočeno po pošti.

Slovenski romar v Rimu umrl. Dne 2. t. m. je umrl v Rimu eden največjih, najznačajnejših jaremskih kmetov Jožef Polančič. Z dunajskim romarskim vlakom podal se je 22. marca zdrav in čvrst v večno mesto, minulo nedeljo pa namesto, da bi se podal zopet v domači kraj, moral je nastopiti od kapi zadet drugo pot — pot v večnost. Bil je pokojnik eden najboljših naših rodoljubov; bil je že več let odbornik jaremske občine, ud. krajnega šolskega sveta, zvest odbornik naše posojilnice in kmetijske zadruge. Počivaj, blagi prijatelj, mirno v tuji zemlji daleč proč od svoje slovenske domovine, katero si tako pristržno ljubil!

Društvena poročila.

Veliko narodno veselico bosta priredili moška in ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Mariboru v Narodnem domu, dne 2. julija t. l. ter prosita slavna društva v okolici, da na ta dan ne prirejajo nikakih veselice, da se lahko vsa društva udeležijo te narodne veselice.

Bralno in pevsko društvo Maribor namerava prirediti v maju na vrtu „Narodnega doma“ veselico s petjem in tamburanjem. Zato sedaj vabi vse p. n. dame in gospode, pevke in pevce, tamburašnje in tamburaše, k sodelovanju.

Za Dijaško kuhinjo v Ptujih so darovali v prvem četrtletju: deželni zbor štajerski 600 K, Ptujška posojilnica 200 K, umrli M. Slekovec volilo 100 K, posojilnica v Brežicah 10 K, posojilnica v Framu 20 K, igralci s kartami 7 K, Zacherl 1 K, gospa Nina Ivančič 2 K, Anton Božič 1 K, Ant. Kolarič 10 K (za drugo polovico), Zelenik 10 K, Mart. Sket 3 K, Val. Kropivšek 5 K, dr. Brumen 6 K, Cilenšek 6 K, Havelka 3 K, Hojo 3 K, Komljanec 6 K, Kopič 3 K, Lončarec 1 K, Lorber 3 K, Pintarič 3 K, o. Selinšek 3 K, dr. Stuhec 3 K, Toplak 3 K, o. Žirovnik 3 K, Skuhala 2 K; povodom smrti prof. Ferd. Majcena namesto venca: Ptujška čitalnica 20 K, Marko Črnko, župnik 10 K in Ksaver Meško, župnik 4 K, za kar izreka odbor najtoplejšo zahvalo.

Vitanje. Na Marijin praznik 25. m. m. je priredilo tukajšnje „Bralno društvo“ deklamacijo s petjem. Dve deklici iz Marijine družbe sta pred lepo ozaljšanim Marijinim kipom živahno in vneto prednašali pesniški dvogovor: „Samostanska lilija“ iz „Dom in Sveta“ 1902. Četudi sta nastopili prvokrat, sta svojo nalogo izvršili v občo zadovoljnost in pohvalo. Pred deklamacijo in ob koncu je vrli pevski zbor lepo pel Marijine pesmi. Posebno se je veličastno razlegala za ta dan najprikladnejša „Moja duša poveljuje Gospoda“ iz „Ljudske pesmarice“. Obširna soba je bila natlačeno polna, tudi v vezi in

pri odprtih oknih je bilo mnogo poslušalcev. Ker je bilo lepo in vzpodbudljivo, ob koncu ljudje niso mogli verjeti, da je že končano. Ostane nam vsem gotovo dolgo v prijetnem spominu.

Društvo avtonomnih uradnikov. Leta 1901 se je ustanovilo v Žalcu pri Celju „Društvo avtonomnih uradnikov in uslužbencev za slovenske pokrajine“, to je za Štajersko, Kranjsko, Koroško, Istrijo in Primorsko. Društvo je izdalo brošuro, v kateri so označene zahteve avtonomnih uradnikov, in se vabijo vsi udje, iste od načelstva v Velenji zahtevati. Da pa se tudi osebno spoznamo in ustmeno razpravljamo o naših zahtevah in težnjah, bomo priredili prej ko prej shod vseh avtonomnih uradnikov. Upamo, da se boste iz lastne koristi, kakor tudi prešinjani od stanovske zavesti in uvaževajoč geslo: „V združenju je moč“ z veseljem odzvali vabilu k pristopu. Načelstvo.

Cerkvene stvari.

Duhovske vesti. Za župnika v Mariji v Puščavi je imenovan č. g. Gašpar Zrnko, dosedaj župnik v Stopercah. — Prestavljena sta č. gg. kaplana: Gregor Potokar iz Št. Jurija ob južni žel. v Št. Janž na Dr. polju in Ivan Jelšnik iz Rajhenburga v Št. Jurij ob južni žel. — V začasni pokoj je stopil č. g. Franc Gosak, kaplan pri Sv. Janžu na Dr. polju.

Mili darovi za družbo vednega češčenja: Gotovlje 20 K, Sv. Benedikt v Slov. gor. 20 K, Galicija 40 K, Prevorje 22 K, Polzela 30 K, Sv. Kunigunda na Poh. 10 K 11 v, Loče 50 K, Solčava 18 K 24 v, Vuzenica 22 K 84 v, Sv. Martin pri Slov. Gradcu 17 K 80 v, Jarenina 100 K, sv. Alojzij v Mar. 17 K 24 v, Sv. Pavel pri Preboldu 80 K.

Gospodarske stvari.

Sadje- in vinorejsko društvo za šoštanjski okraj s sedežem v Št. Ilju pri Velenju vabi vse svoje člane, naj pridejo po sadno drevje, oziroma po cepiče sledečih jabolčnih vrst: ananas, kanada, sevniska voščenska, škarlatka, beli zimski in letni kalvil, kronasta, kaselska, harbertova- in zlata reneta, vinšča, riptonov- in londonski-pepinek, renski bob, železnice, mašance, cesarjevič, kardinal in od brus: Blumenbahova, Lesenobarvena, Dielova, Dehantova maslenka in dobra Lojzika, koroška- in knavsova mošnica. Ako se ne zglašijo dovolj članov, razdelili se bodo cepiči drugim prošnjikom, koji naj vpošljejo naprej znamko za poštino.

Kdor ima stare letnike „Slovenskega Gospodarja“, naj jih blagovoli poslati „Zgodovinskemu društvu“, ki želi ustanoviti knjižnico, v katerem bi bile zbrane vse na Štajerskem v slovenskem jeziku izišle tiskovine. Nek gospod je že poklonil društvu vse letnike „Slov. Gospodarja“, toda mnogi letniki so pomanjkljivi. Če ima kdo na razpolago posamezne številke ali cele letnike, naj jih blagovoli poslati, da se spopolni cela zbirka. Manjkajo l. 1867: št. 1, 2, 4, 5, 6, 19, 35. L. 1868: št. 1, 2, 19, 43, 47, 48, 49, 50, 51, 52. L. 1869: št. 4, 9, 11, 12, 27, 28,

29, 49. L. 1870: št. 23, 49. L. 1871: št. 31, 5, 7 do 32, 35, 38, 39, 43, 44, 46, 47, 49, 50, 51. L. 1872: št. 1 do 16, 18 do 23, 32, 35, 36, 37, 47, 50, 51. L. 1873: št. 52. L. 1874: št. 1, 8, 9, 27, 33, 38, 42, 47. L. 1875: št. 51, 52. L. 1876: št. 10, 23, 24, 27, 29, 44, 46. L. 1877: št. 34, 51. L. 1878: št. 2, 8, 50. L. 1879: št. 7. L. 1881: 1, 41, 47. L. 1884: št. 38. L. 1887: št. 42. L. 1890: št. 42. L. 1891: št. 30, 33, 34. L. 1892: št. 10, 39, 40. L. 1893: št. 44, 47. L. 1894: št. 21, 27. L. 1896: št. 42. — Po zahtevi se poslane številke, oziroma poštiništroški plačajo. Naslov: Zgodovinsko društvo v Mariboru.

Listnica uredništva: G. J. Gosak: Hvala lepa za poslano! Bodemo vse porabili! Kar se pa tiče podlistka, pa mislimo, da ni tako hudo! — St. Jurij ob juž. žel.: Smo porabili v „Našem domu.“

Podružnica sv. Cirila in Metoda na Vranskem je poslala vodstvu v Ljubljani za I. četrtletje 1905 lepo svoto — 230 K. V tej svoti je tudi čisti dohodek veselice pri Brinovu dne 12. febr. v znesku 187 K in darilo vranske posojilnice 20 K.

Zahvala. Podpisano šolsko vodstvo izreka visokocastitemu gospodu Fran Štuhcu, kaplanu pri Sv. Juriju ob Ščavnici, kot duhovske šole katehetu, pristržno zahvalo za krasno vezani dve knjigi, kateri je omenjeni gospod podaril duhovški šolski bukvarni. Bog plati! Šolsko vodstvo Sv. Duh, 30. marca 1905. Jože Sterniša, nadučitelj.

Zahvala. Podpisano šolsko vodstvo se najsrčneje zahvaljuje precastitemu gospodu Josipu Šribarju, I. kaplanu v Trbovljah, za lepo število knjig „Slov. Matice“, kateri blagodušni dar je naklonil tukajšnji učiteljski knjižnici. Šolsko vodstvo šestrazredne ljudske šole v Trbovljah, dne 23. sušca 1905. Šolski vodja: G. Vođušek.

Loterijske številke.
Line 29. marca: 13, 5, 82, 68, 86.
Trst 29. marca: 11, 9, 28, 56, 81.

Tržne cene
v Mariboru od 26. marca do 1. aprila 1905.

Živila	100 kg	od		do	
		K	h	K	h
Pšenica		—	—	—	—
rž		—	—	—	—
ječmen		—	—	—	—
oves		16	40	16	20
koruza		17	—	17	80
proso		19	50	20	50
ajda		16	60	17	40
seno		5	20	5	60
slama		8	80	4	80
	1 kg				
fižola		—	20	—	28
grah		—	40	—	48
leča		—	36	—	64
krompir		—	—	—	9
sir		—	84	—	72
surovo maslo		2	20	2	80
maslo		1	10	2	40
špeh		1	32	1	40
zelje, kisl		—	24	—	32
repa, kisl		—	20	—	24
	1 lit.				
mleko		—	20	—	22
smetana, sladka		—	40	—	48
„ kisl		—	60	—	70
	100 glav				
zelje		—	—	—	—
	1 kom.				
jajce		—	5	—	—

Oddaja stavbe

ednonadstropnega šolskega poslopja z 4 učnimi sobami, edno sobo za učila in konference in sobo šolskega sluge v Petrovčah. Ustmena zniževalna dražba vršila se bo dne 15. aprila 1905 ob 9. uri predpoldne v občinski hiši v Petrovčah. Stavba se bode oddala le ednemu glavnemu podjetniku. Izključena cena znaša 34.153 K 65 v. Stavbeni operat, sestojč iz stavbenih načrtov, stavbenega dovoljenja, stroškovnika in stavbenih pogojev je v upogled razporežen v občinski pisarni v Petrovčah in pri okrajnem šolskem svetu (okrajno glavarstvo) v Celji. Vsaki dražbenik mora pred pričetkom dražbe položiti 3415 K varščine.

Krajni šolski svet Petrovče, dne 2. aprila 1905.

Načelnik: **F. E. Fridrich.**

V občini Artiče pri Brežicah se bode vršil **sejem za živino na ovetni četrtek, dne 13. aprila.** Ker ni več kakor pol ure od železniške postaje oddaljena, je prilično za živinske kupce in se je tudi nadjati dosti živine.

Nov voz (landauer) nov faeton, nov neitišneider s streho, potem skoraj popolnoma nov dvovprežni faeton in enovprežni koleselj s streho se po ceni proda. **Jurij Stern**, kovaški mojster, Maribor, 285 1-1 Badgasse 19.

Sprejme se tudi takoj kovaški učenec.

Vsaka beseda
stane 2 vin.

Najmanjša objava
45 vin.

MALA OZNANILA

Vsaka beseda stane 2 vin.

Vsaka beseda
stane 2 vin.

Večkratna objava
po dogovoru.

Ti inserati se sprejemajo protisamo predplačilo. Pri vprašanih na upravnitvo se mora pridejati znamka za odgovor.

Proda se.

Stampilje iz kavnika, modele za predtiskanje izdeluje po ceni Karol Karner, zlatar in graver v Mariboru, gospodarska ulica št. 15.
426 51-41

Zeljno seme (kaps) zanesljivo kaljivo edino pravega Kašeljkega zelja, katero naredi lepe, trde glave ter rodi v vsaki zemlji. Prodaja dokler je kaj zaloge; navadno žlico (20 gr) za 80 vin. poštnine pristo. Ign. Mercina, posestnik in trgovec v Zgornjem Kašlju, p. Zalog, Kranjsko. Pri manjših naročilih sprejemajo se tudi pisemske znamke. Na naročila brez denarja se ne ozira. 808 18-18

Cepljene trte na Portalis in sicer: laški rilček, silvaner, traminer, šipon, burgunder beli, mali rilček, kraljevina in žlahtnina. Vse trte še so v trsnici, dobro zagrnjene, najboljše kakovosti, prodaja I. vrste 100 kom. po 15 K, II. vrsto po 8 K. Ivan Čuš, župan in posest. trsnice v Hlapovcih, pošta Juršinci p. Ptuj. 176 6-5

Vinogradniki pozor! Imam 15. tisoč cepljenega traja, cepleno na Portalis, šipon rumeni, rizling laški, žlahtnina bela in rdeča, burgunder beli, lepo zaraščene in vkoričene. Prodaja 100 komadov 16 K, pri večjem odvetju še ceneje Franc Erhardt, trgovec, občina Zagorec, pošta Juršinci. 220 3-3

Lepa zidana hiša se prodaja v Studencih pri Mariboru, 10 minut od Jožefove cerkve s štirimi stanovanji, rodovitno njivo 1/2, orala, mesečna najemnina 48 K; vpraša se pri Francu Čerič, posestniku v Studencih. 230 5-3

Vinograd blizu 4 orala, s sadonosnikom, njivo, zidano opeko krito hišo, veliko stiskalnico, 2 sobama in 2 kletima je na prodaj na Spodnjem Ilapju pri Sv. Jakobu v Slov. gor. Cena 1200 fl. Natančnejši pogoji se izvejo pri Antonu Zemliču v Murščaku pošta Radenci. 229 3-3

Lepa hiša s stanovanji, vodovodom in studencem, velika klet, vrt, svinjski hlevi, se takoj po ceni prodaja. Naplčila je treba 2000 K. Hiša nese mesečno 64 K. Naslov: Likovski Terezija, Koroška ulica št. 106. 228 3-3

Hiša št. 137 v Studencih pri Mariboru v bližini cerkve sv. Jožefa in šole se prodaja. Hiša ima 4 stanovanja. 100 10-7

Vinogradniki pozor! Naznanjam, da imam za letošnje spomlad veliko množino na suho cepljenih trt na prodajo, cepljenih na Rip. poralis in Solonis, večinoma iz lastnih ključic, zato zamorem najceneje prodajati in sicer: Sylvanec, Rulandec, Burgundec beli, Nemški rizlec po 14 K 100 kom. I. vrste, Laški risling in Šipon pa po 18 K 100 kom. I. vrste. II. vrste od vseh imenovanih sort pa po 7 K 100 kom. Imam tudi več tisoč izvrstno lepih, dobro vkorenjenih divjakov Rip. portalis po 1 K 100 kom. Vse trte so dobro vkorenjene in lepo zaraščene. Tudi ključic več tisoč I. vrsta 12 K. 1000 kom. II. za vlaganje 2 K 1000 kom. prodaja se, dokler bo kaj zaloge. Trte se pošiljajo le v od trsnice uši okužene kraje. Vzorce se pošljejo na zahtevanje na ogled, franco. Janez Šegula, veleposestnik v Hlapovcih p. Juršinci pri Ptuj. 239 3-2

Nadstropje visoka hiša, ležeča v sredini trga Sv. Trojice v Slov. gor. in v bližini romarske cerkve, v kateri se že od starodavnih časov gostilničarski in mesarski obrt izvršuje, je radi boleznih posestnika pod zelo ugodnimi plačilnimi pogoji iz proste roke na prodaj. K hramu sliči nekaj polja in velika ter dobra lednica. Natančnejše se izve pri posestniku: Alojziju Ferk, gostilničarju in mesarju pri Sv. Trojici v Slov. gor. 235 2-2

Hiša s 4 sobami, kuhinja, 2 kleti, kovačnica, konjski, kravji in svinjski hlevi, vse v dobrem stanju, domač studenec; tudi lep hišni in sadonosni vrt se prodaja. Več se zve pri lastnici Ivani Ferk v Kamnici hiš. št. 23, pošta Maribor. 234 2-2

Hiša z enim nadstropjem, kjer je že stara gostilna, z velikim hlevom in s krasnim skladiščem za trgovino, z vrtnim salonom in z dvema vrtoma, ob okrajni cesti in ravno zunaj trga, pa še vendar pod trško občino se prodaja nekje na Spod. Štajerskem. Naslov pove upravnitvo. 238 3-2

Konj, belec, dobro izučen in krotek, 15 visok, 4 1/2 let star, s črno grivo in dolgim črnim repom, se prodaja ali pa zamenja s težkim konjem. Naslov: Popič, Kamnica št. 16. Maribor. 242 2-2

Lepa prilika za vpokojenega duhovnika! V prijaznem kraju Savinjske doline, tik župnijske cerkve in železniške postaje je na prodaj lepa enonadstropna hiša z lepim vrtom, katera je vsled bližine cerkve, lepi legi in zdravem kraju posebno prikladna kakemu vpokojenemu duhovniku. Cena je 3300 gl. Od te svote je izplačati 1500 gl., drugo se lahko obrestuje. Kdor hoče natančneje pozvedeti naj vpraša pod šifro: „Lepa prilika“ 27. poste restante. Ročiška vas na Paki (Rietzdorf). 247 3-2

2000 cepljenih trt na podlagi Portalis, dobro ukoreninjene in zaraščene, vzgojene v hladnem podnebnju, sortirani laški rizling, zeleni veltinec, rudečo žlahtnino, belo žlahtnino, rulandec in španjol ima na prodaj Makso Glaser, posestnik v Janževemvrhu, pošta Selnica ob Dravi, 100 kom. I. vrste po 16 K, II. po 8 K. 246 3-2

Lepo posestvo se odda v Nedelišču poleg ceste, novozidani hram, velik vrt, 1 oral njiv. Cena 2300 gl. Štefan Kovač, broj 202 v Čakovcu. 250 2-2

Posestvo v Fürstu št. 25 s hramom, 8 sobe, kuhinja, hlevi, drvarnica, posestvo meri 40 1/2, orala, se prodaja za 5000 kron. 1000 kron ostane v hranilnici vknjižene. Pri pogodbi je plačati 1000 kron, ostali znesek se lahko izplača na obroke 4 1/2%, obrestovane. Kupna pogodba se izve pri Martin Ravnjaku, lesotročku v Brestenici pri Mariboru. 264 1

Kozolec močan, s šestimi okni; kdor ima na prodaj, naj se pismeno ali ustmeno oglasi pri županstvu Petrovče; pošta Petrovče pri Celju. 263 3-1

Novo zidana hiša v Studencih z dvema stanovanjema, mali vrt, 1 klet, se po ceni prodaja. Naslov pove upravnitvo „Slov. Gospodar“ v Mariboru. 258 6-1

Malo posestvo ki obstoji iz ene hiše, njive, sadonosnik in nekaj lesa, skupaj 5 oralov. Cena 1700 gl. Natančnejše pri Sebastjan Leopold v Št. Ilju v Slov. gor. 261 2-1

Lepo posestvo se prostovoljno prodaja v Spodnji Voličini, hiš. št. 72 fara Sv. Rupert. Zidani hram, zidani hlevi, kovačija in mlin na en tečaj, lep sadonosnik vsega skupaj 34 oralov. Oddaljeno 8 minut od farne cerkve. Vse v dobrem stanju. Janez Rojko. 254 1-1

Vili podobna hiša na deželi (na Štajerskem) 1 nadstropje, 5 oralov zemlje, sadonosnik, vinograd in njiva, ob okrajni cesti, sposobna za vsako obrt, se prodaja za 2200 gl. iz proste roke. Natančnejše Jožef Torko, Vilkom 7, Jarenina. 262 3-1

Hiša, v bližini mesta, z dvema stanovanjema, vrtom, njivo, gozdom, lepe vinske trte, se prodaja za 3000 gl., izplačati je 500 gl. Hiša se tudi da v najem. Naslov pri upravnitvo. 266 3-1

Amerikanskih trt, cepljenih imam več tisoč, kdor želi kupiti naj se oglasi Koroška ulica 84, Maribor. 274 2-1

Malo posestvo je na prodaj pri Sv. Marticu na Gornjem Hajdini, katero leži tik glavne ceste, 5 minut od farne cerkve pol ure od mesta Ptuj; hiša je z vsemi gospodarskimi shrambami v prav dobrem stanju. K hiši spada tudi lepa rodovitna njiva blizu hiše, pri hiši je tudi en lep vrt in dvorišče, okoli hiše je mnogo rodovitnega traja. Hiša je lesena in s slamo krita, postavljena iz močnega lesa, zadnji del posestva je nov. Posestvo je dolga prsto. Najbolje pristoja kakemu rokodelcu, ker je tik glavne ceste in v vasi, ki potrebuje rokodelce. Proda se takoj po priprostitih pogojih. Kupci se naj oglašijo pri Antoniju Mekličar, hiš. št. 43 v Gor. Hajdini. 257 1-1

Gostilno dobro idoča, z lepo hišo za letni izlet, tabak trafika, grajlarja in popolna koncesija. Dober sadonosnik in vrta, blizu mesta in kolodvora se ceno prodaja. Naslov pove upravnitvo. 273 3-1

Posestvo obstoječe iz 8 oralov polja, travnikov, sadonosnika, zraven šentiljskega kolodvora je pod ugodnimi pogoji na prodaj. Vpraša se pri posestniku Košar v Št. Ilju v Slov. gor. 272 2-1

Gostilna z žganjetočbo in trafiko pri farni cerkvi in na okrajni cesti, blizu železnične postaje, edina v fari na račun in mala soba za specerijsko trgovino v najem se da z 1. majem 1905. Prednost imajo obrtniki, koji bi zase znali voditi malo trgovino. Naslov „A. B.“ na uprav. tega lista. 276 3-1

Kupi se.

Jabolka kupuje vsako množino kakor tudi vsako vrsto. Ponudbe na Anton Reja, trgovec v Ptuj. 251 2-2

Proste službe.

Mesarski učence se takoj sprejme. Kje, pove Franc Čerič, posestnik v Studencih pri Mariboru. 192 5-5

Mlad oženjen ekonom išče službo v vinogradarstvu, sadjarstvu ali poljedelstvu. Nastop službe precej. Pisma pod „ekonom“ na upravnitvo. 199 3-3

Službo organista brez mešnarje išče mlad izučen cecilijanec, ki je dovršil tudi dva gimnazijska razreda. Je smoten voditi pevske zbornice. Naslov pove upravnitvo. 240 3-2

18 letno deklico, pobožno in marljivo, sprejme v službo M. Jenček, graščinski vrtnar v Frossdorf pri Dunajskem Novem mestu. Znanje nemščine ni potrebno, delo ni težavno, samo pohljanska dela in oskrbovanje dveh otrok; plača razun prostega stanovanja, hrane itd. 7 gl. na mesec. Oglasiteljica naj v svojem pismu doda priporočilo č. g. župnika ali spovednika, ter naj omeni ali želi za pot denar, kateri se ji pošlje. Ivan Kurbus, ravnatelj Marijinih bratov, Lanzenkirchen, Wiener-Neustadt 268 2-1

Rezbarski pomočnik, se takoj v delo sprejme, ki je zmožen tudi kiparstva ima predost, dela je za delj časa, ponudbe pod naslovom Jakob Golobič, podobar, Sv. Tomaž pri Ormožu. 271 3-1

Kovač, dobro izurjen se takoj sprejme. Natančnejša pojasnila daje g. Ivan Kostevo, gostilničar v Pišecah. 267 2-1

Kovači pozor!

Iščem kovača, kateri zna dobro konje podkovati, in težke vozove okovati itd. mora imeti močnega pomagala, kovačija se da v najem, ali pa mesečna plača po dogovoru, kovač, kateri ima kaj svojega kovačkovega orodja, ima prednost. Nastop je takoj. Naslov: Janez Svetec, posestnik in gostilničar Lubečno, pošta Celje. 249 3-2

Sestero velikonočnih pesmi

182 5-5
za mešane glasove. Uglasbil Ivan Ocvirk. Cena part. in 4 glasom 1 K 50 v, posamni glasi po 10 v. Dobi se še tudi od tega skladatelja „Petero mašnih pesmi“ za mešane glasove. Part. in 4 glasi 1 K 50 v. — Založil skladatelj pri Sv. Juriju ob juž. žel.

Kupim

po eden iztis: Orožen „Dekanat Cilli“ in „Dekanat Oberburg“. Ponudbe na knjigarno L. Schwentner v 260 2-1 Ljubljani.

Pozor!

Najbolj trpežni in fini klobuki se kupujejo po nizki ceni pri Francu Jankovič 255 3-1 v Vitanju.

Konjak

iz starega, domačega vina, prodaja franko 4 steklenice 12 K, 2 l. 16 K, novo naravno Franc žganje 2 l K 9-60, žganje iz drožja, tropin in vinskih ostankov 2 l K 5-60. 85 48-8

BENEDIKT HERTL,

posest. graščine Golič pri Konjicah, Štajersko. — Zaloga pri Alojzu Quandestu v Mariboru, Gosposka ulica.

Oves

(Willkomm).

Ta težka vrsta ovsa obrodi v vsaki zemlji, zori zgodaj, jako bogati obrodi, da visoko, dobro slamo za krmo in se ne poleže. Ker se na redko seje, zadostuje na 1 oral 50 kg. Pošilja se v vrečah po 25 kg za K 9, 50 kg za K 17, 100 kg. za K 32. Vzorce po 5 kg franko za K 3-20 proti predplačilu. 86 8-3

Oskrbništvo graščine Golič pri Konjicah, Štajersko.

Kuverte

vsakojake vrste priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Dr. med. Jos. Strašak,

distriktni zdravnik v Brežicah naznanja, da se je dne 1. aprila 1905 preselil v lastno hišo v Brežicah, ki je znana pod imenom „Hluderjeva hiša“ in je nasproti frančiškanski cerkvi.

259 1-1

ZAHVALA.

Za dokaze obilnega sočutja ob boleznih in smrti, kakor tudi za častno, toli številno spremstvo pri pogrebu naše predrage, nepozabne soproge in matere gospe

Ane Ogorevc roj. Planinšek,

izrekamo najtoplejšo zahvalo.

Osobito se zahvaljujemo prečastiti duhovščini domači in iz okolice za mnogobrojno udeležbo pri pogrebu, velečastitemu gospodu nadžupniku konjiškemu za prijazne obiske in tolažilne besede ob odprtem grobu; velecenjenemu gospodu dr. Kadiunigu za skrbno zdravniško pomoč, slavnim društvom, posojilnici, čitalnici, pevskemu društvu, p. t. sorodnikom in prijateljem za darovane krasne vence in slav. pevskemu društvu, katero je pod vodstvom gospoda Serajnika zapelo pretresujoče žalostinke.

V Konjicah, 22. marca 1905.

260 1-1

Žalujoči ostali.

Posojilnica v Slovenski Bistrici,

registr. zadruga z neomejeno zavezo vabi svoje zadružnike na

redni občni zbor

v sredo, dne 19. aprila 1905 ob 2. uri popold. v uradnih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Potrjenje letnega računa.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Predlogi in nasveti.

256 1-1

Načelstvo.

Pesmi

iz molitvenika

Venec pobožnih molitev in svetih pesmij

VII. natis

(za-se vezane)

se dobiva v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Cena: v platno vezano K 1.50, s pošto vred K 1.60.

Ta knjižica se posebno toplo priporoča vsem cenj. gg. pevcem in pevkom.

Poziv.

A 26/5

Posestnica **Marija Kašnik**, po domače **Smolčnik v Podgorju pri Slovenjgradcu**, ki je umrla dne 11. decembra 1904, je zapustila v oporoki tistim, katerim je bila botra pri birmi ali pa pri krstu, 1600 K.

Ker pa niso znani imena in bivališče vseh tistih, ki imajo na to volilo pravico, ne možu rajne in ne drugim sorodnikom, se pozivljajo vsi tisti, katerim je bila rajna botra pri krstu ali birmi, da se oglašijo do 1. julija 1905 pri podpisnem ter prinesejo seboj dotična dokazila.

C. kr. notarijat v Slovenjgradcu, dne 19. marca 1905,

Dr. J. Tomšek,

c. kr. notar in sodnijski komisar.

287 3-2

Izdajatelj in založnik „Katol. tisk. društvo“.

Odgovorni urednik: Ferdo Leskover.

Tisk tiskarne sv. Cirila.

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje

••••• bolzani •••••

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri želodčnih boleznih,

ublažujejo katar, usvajajo izmeček, odpravijo naduho, bolešine in krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Preženo velike in male gliste ter vse od glist izhajajoče bolezni. Delujejo izborno proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezih ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljša sredstvo proti boleznih na maternici in madroni ter ne bi smele manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. Dobiva se samo: **Mestna lekarna, Zagreb**, zato se naj naročujejo točno pod naslovom:

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstotina se ne pošilja. — Cena je naslednja in sicer franco dostavljena na vsako pošto:
 1 ducat (12 steklenic) 4 K. } 4 ducate (48 steklenic) 14.60 K.
 2 ducata (24 steklenic) 8 K. } 5 ducate (60 steklenic) 17.— K.
 3 ducate (36 steklenic) 11 K.

Imam na tisoče priznalnih pisem, da jih ni mogoče tu tiskati, zato na vajah samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim vspehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili. Ivan Baretinčič, učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogar; Stjepan Borčić, župnik; Ilja Mamić, opankar; Zofija Vukelič, šivilja; Josip Seljančič, seljak itd.

Ustanovljena 1. 1360.

Mestna lekarna, Zagreb,

Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka. 646 20-14

Zdravje je največje bogastvo!

Alojzij Pinter

trgovec v Slov. Bistrici 136 10-6

priporoča celemu okraju svojo vedno novo lepo zalogo vsakovrstnega blaga. Za spomladni čas vsake vrste poljskih semen, posebno pravo, čisto, zanesljivo deteljno seme, oves za seme itd. Veliko se prodaja Bartelovega prašeka za poklajo živini, svinjam in konjem.

Kupim poljske pridelke in vse druge reči.

Velika iznajdba!

Nobenega smrada več v pisoarjih in straniščih! Isti izgledajo snažno pri porab

„Kragl-Waterloos Urinöl“.

Od izvedencev priznan izdelek za mazanje pisoarjev in stranišč. Prodajo ima samo **Alojz Jožef Riha**, uradno konces. zavod za vpeljavanje plina, in vodo, stavbinski in oriamentalni in galanterijski klepar v Mariboru, Koroška cesta št. 14. Priporoča se tudi v izdelovanju vseh v njegovo stroko spadajočih del.

Priznan specijalist za napravo kopalniških sob, klozetov, pisoarjev, za vpeljavo plina (acitelin) in leseno-cementnih streh. Vsa instalacijska in kleparska popravila točno in po ceni. 227 6-3

Proračuni in odgovori brezplačno.

Lepe podobice s črnim okvirom kot spominki

za v molitev priporočene ranjke.

Primeren tisek na drugi strani oskrbimo hitro in lično.

100 kosov od 80 kr. do 1 glđ. 80 kr.

K obilim naročilom se priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Semenje!

Najboljša

Semenje!

vrtna, poljska in gozdna semena, ki zanesljivo klijejo, priporoča znana trgovina s semenom 188 6-4

M. Berdajs v Mariboru

Semenje!

na Zofijinem trgu.

Semenje!